

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Hodász

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

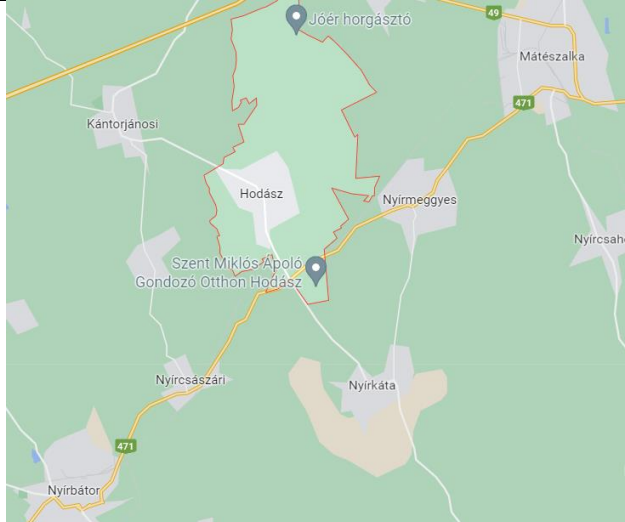

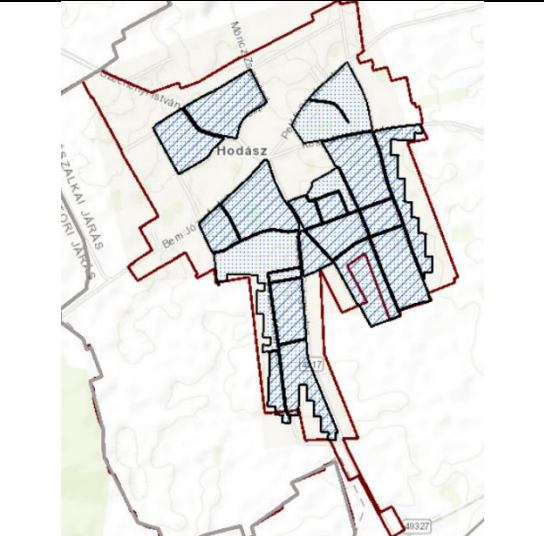
Hodász

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Mátészalkai járás

Szervezet neve: Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány

Dátum: 2022.06.23.

	<p>Terület: 26 km² Lakónépesség: 3 342 fő Jogállás: Község Járás: Mátészalkai Mege: Szabolcs-Szatmár-Bereg:</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Hodász	
Megye	Szabolcs-Szatmár-Bereg	
Járás	Mátészalkai	
Programba vonás köre	3	
Szervezet neve	Magyar Református Szeretetszolgálat Alapítvány	
Lakosságszám (2021)	3307	
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	99%	
15 év alattiak aránya (2021)	19,5%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	104%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	20%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	114%	
Lakásszám (2011)	1111	
Üres lakások száma (2011)	72	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	1597	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	523	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	1557	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	662	
Lakások száma (2019)	1112	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	969	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	722	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	1050	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	680	
WC nélküli lakások száma (2011)	235	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	46	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1,2	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	2495553 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	110%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	3500000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	59	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	24	

Tartalomjegyzék

1	A TELEPÜLÉS LEÍRÁSA	4
1.1	A TELEPÜLÉS POZÍCIÓJA	4
1.2	A TELEPÜLÉS SZERKEZETÉNEK LEÍRÁSA	8
1.3	LAKHATÁSSAL KAPCSOLATOS FEJLESZTÉSEK	12
1.4	AZ ÖNKORMÁNYZAT PERSPEKTÍVÁJA ÉS SZEREPVÁLLALÁSI KÉSZSÉGE A PROGRAMBAN	13
2	A LAKOSSÁG HELYZETE	14
2.1	FOGLALKOZTATOTTSÁG	14
2.2	ELÉRHETŐ SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÁSOK	15
2.3	SZOCIÁLIS PROBLÉMÁK:	16
3	A LAKÁSÁLLOMÁNY HELYZETE	17
3.1	KÖZMŰSZOLGÁLTATÁSBA BEKAPCSOLT LAKÁSOK	17
3.2	RENDEZETLEN TULAJDONVISZONYOK	17
3.3	SZÍVESSÉGI LAKÁSHASZNÁLAT	18
3.4	LAKÁSOK TÚLZSÚFOLTSÁGA	18
3.5	ELADÓ INGATLANOK SZÁMA	18
4	A LAKHATÁSI BEAVATKOZÁSI TERV	18
4.1	A LAKHATÁSI SZEGÉNYSÉG FŐ PROBLÉMÁI	18
4.2	FŐ BEAVATKOZÁSI IRÁNYOK KIJELÖLÉSE ÉS PRIORIZÁLÁSI SZINTEK LEÍRÁSA	20
4.3	BÉRLAKÁSFEJLESZTÉS BEAVATKOZÁSI TERVE	22
4.4	OPCIONÁLIS KIEGÉSZÍTŐ FEJEZET	26
5	MELLÉKLET:	26

1 A település leírása

Hodász harmadik körben csatlakozott a FETE programba, a településen a Református Szeretetszolgálat van jelen. 2021. január 26-án került elfogadásra a hatályos Helyi Esélyegyenlőségi Program. Interjú a Jelenlét Pont és a BKH munkatársaival készült. A felhasznált adatok a Helyi Esélyegyenlőségi Programból (HEP), a Területi Információs Adatbázisból (TeIR), helyi és internetes adatgyűjtésből származnak. Terepbejárás időpontja: 2022. 06. 20.

1.1 A település pozíciója

A fejezet tartalma

A település fekvése, távolsága a járásközponttól, megyeszékhelytől, nagyobb munkaerőpiaci központtól, illetve közösségi közlekedés helyzete. Növekvő vagy csökkenő lakosság, el- és bevándorlás mértéke, szegregátumban élők/roma lakosság aránya. Helyi és térségi gazdaság munkaerőfelszívó képessége a célcsoport szempontjából. A településen elérhető szolgáltatások. A célcsoportot érintő, lakhatási és foglalkoztatási szempontból releváns önkormányzati fejlesztések felsorolása az elmúlt időszakban.

1.1.1. Térség pozíciója: távolságok

Hodász Nagyközség Önkormányzata Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a Nyírség keleti részén található. A település Nyíregyházától 45 km-re helyezkedik el, Mátészalkától 13 km távolságra fekszik, mely körzetközponti szerepet tölt be. A kistérség helyzete társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott. Leghátrányosabb helyzetű, alacsony jövedelemszintű kistérség.¹

Hodász, településközpont²

1.1.2. Munkaerőpiaci lehetőségek

Helyben a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat. A legközelebbi munkalehetőség a két közeli városban található. A kedvezőbb tömegközlekedési eszközzel megközelíthető Mátészalka. Az itt található gyárak közül a legnagyobb foglalkoztatottságot a FLABEG, A CARL ZEISS, a Szatmár Optika valamint a HOYA cégek alkotják. Nyírbátor tömegközlekedési

¹ HEP3

²

https://www.google.com/maps/@47.9180809,22.2019253,3a,75y,335.86h,83.9t/data=!3m6!1e1!3m4!1s9T2H16Kubh_MuKslSEggTg!2e0!7i16384!8i8192, letöltés: 2022.06.23.

eszközzel csak nehezen közelíthető meg, hiszen nincs közvetlen buszjárat csak átszállással és az is csak ritka alkalmakkal. Nyírbátor legnagyobb munkalehetőségét a repülőgépgyár, a menekülttábor, a baromfifeldolgozó valamint a Coloplast és Serioplast biztosítja.

Mind a Mátészalkai mind a Nyírbátori cégek saját buszjáratot indítanak dolgozóikért, hogy ezzel is csökkentsék a terheiket, illetve a bejárás költségeit és az utazás időtartamát. Mindkét közeli városban lehetőséget biztosít még a multinacionális cég a munkavállalásra. (TESCO)³

1.1.3. Térségi-, helyi szolgáltatások

Az önkormányzat óvodát és mini bölcsődét, szociális szolgáltató központot, könyvtárat, védőnői szolgálatot és egészségügyi ellátást (háziorvosi ellátást vállalkozás formájában) és fogászatot működtet.⁴ A településen egy háziorvos, egy fogorvos és kettő védőnő biztosítja az egészségügyi ellátást. Az összevont készenléti ügyelet érhető el hétköznapon 18 órától másnap reggel 8 óráig⁵

Gyógyszertár naponta 13 óráig tart nyitva, aztán Kántorjánosiban érhető el a szolgáltatás.

Postaszolgáltatás a helyi Takarékszövetkezetben vehető igénybe.

Mini bölcsőde

Óvoda (egy önkormányzati kb. 100 fő és egy egyházi, amibe kb, 55 gyermek jár)

Általános Iskola

Ruhaboltok, zöldséges, hentes, élelmiszerboltok

Kórházi ellátás Mátészalkán érhető el, de vannak esetek amikor Fehérgyarmatra utalják be a beteget, ez komoly nehézséget jelent azoknak, akik tömegközlekedéssel utaznak.

1.1.4. Közlekedés: fő közösségi közlekedés, járatsűrűség, céges buszjáratok

A kistérség legfontosabb közúti kapcsolatait a 49. számú (41-es úttól Csengersima határátkelőig, Románia felé vezető), a 49. számú útról Győrteleknél leágazó 491. számú út (Fehérgyarmat - Csengersima irányában, Ukrajna felé), valamint a 471. számú (Mátészalka - Nyírbátor - Debrecen) út biztosítja.

Vonatközlekedés:

- 16 járat Mátészalkára, 11 km, 11 perc
- 14 járat Nyírbátorba, 9 km, 10 perc⁶

A vonatállomás a településtesttől távolabb (2,5 km távolságra), a 471-es számú út mellett található.

Buszközlekedés:

- 37 járat Mátészalkára Kántorjánosi vagy Nyírmeggyes felé átlagosan 40-20 perc

³ HEP, 28.o.

⁴ HEP, 3.o.

⁵ HEP, 43.o.

⁶ <https://elvira.mav-start.hu/>

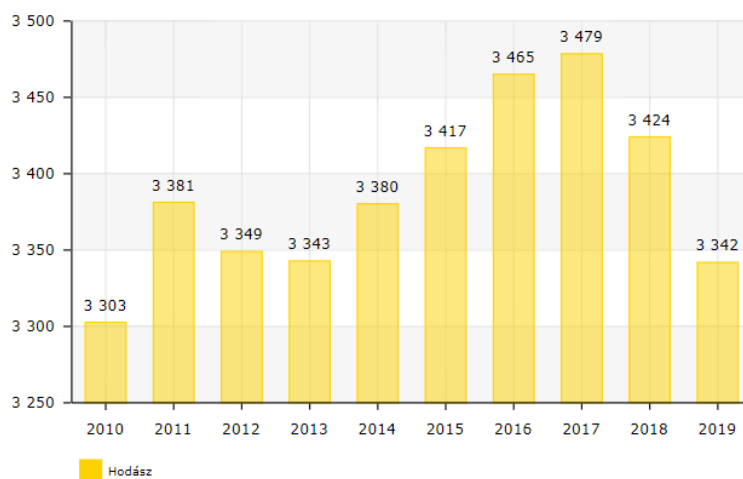
- 20 járat Nyírbátor felé, átlagosan 20 perc alatt teszi meg a 10 km-es távolságot.⁷

Céges buszjáratokat indítanak a nagyobb gyárak.

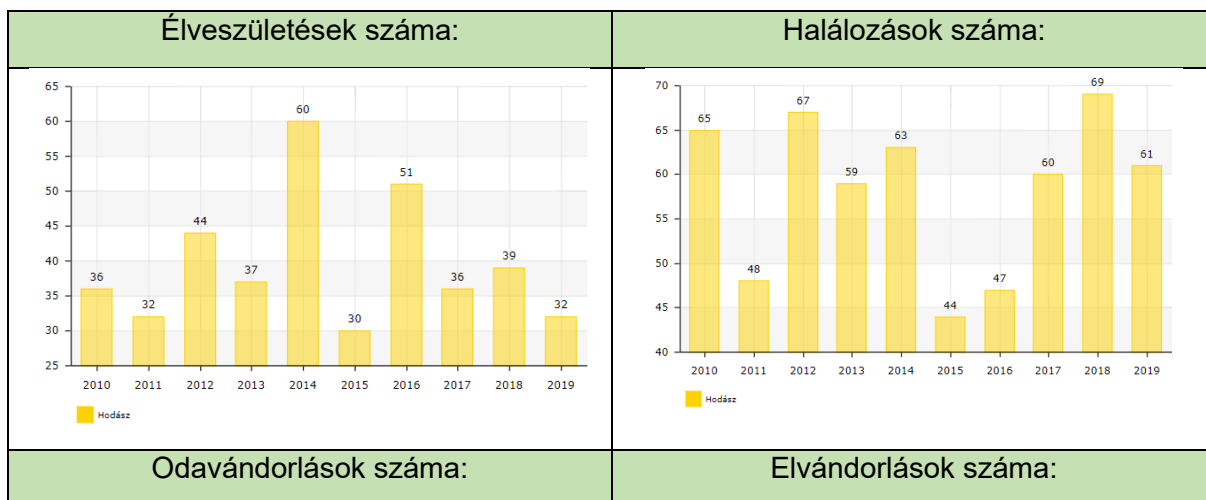
A helyiek megítélése szerint a tömegközlekedés rossz, szeretnék közvetlen járatot Baktalórántházára (diákok utazása miatt) és Nyírbátorba (munkabajárás miatt).

1.1.5. Társadalmi szerkezet: lakosság/romák száma, demográfiai trendek

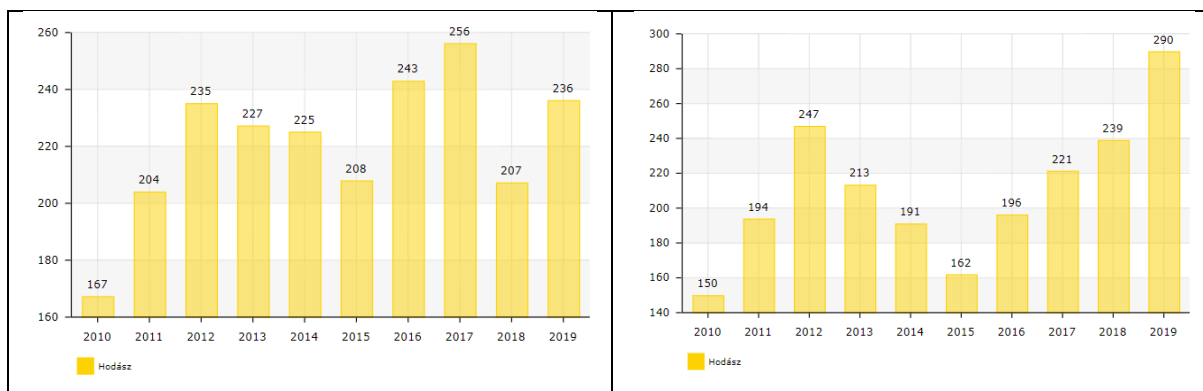
Lakónépesség (fő):

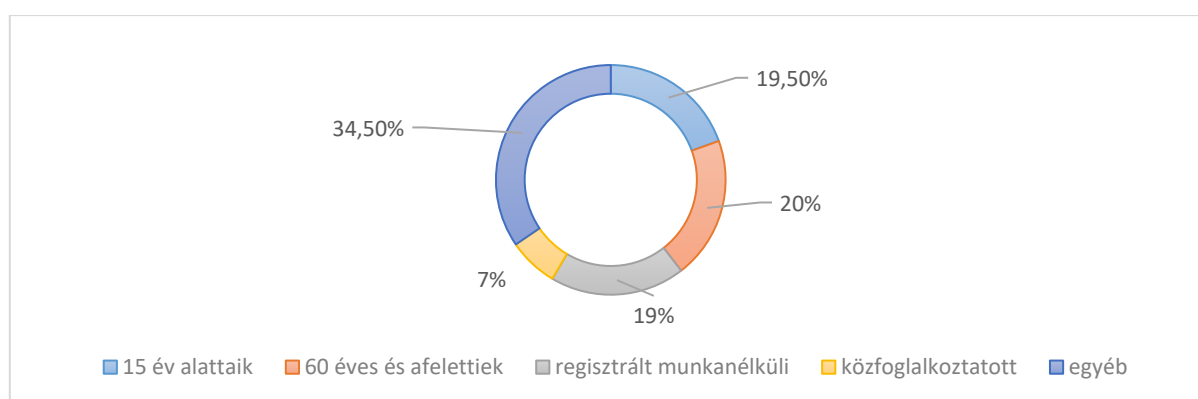
A népesség csökkenésének oka a születések számának csökkenése, a magas halálozási arány és az elvándorlás:

⁷ https://www.menetrendek.net/busz_menetrend/index.php

Az elmúlt 10 évben nőtt a 15 alattiak aránya és a 60 éves és idősebbek aránya is, akik összesen a lakosság közel 40%-át alkotják. Az aktív korú lakosság kb. 17%-a regisztrált álláskereső és 7%-a közfoglalkoztatott. Ezek az arányok a 2011-es népszámlálási adatok szerint a szegregátumban élők között magasabbak (lásd szegregációs mutatók tábla).

A 2011-es népszámlálási adatok szerint a szegregátumban 1597-en éltek, ez a szám helyi becslések szerint növekedett. A helyi szociális szféra dolgozói szerint: „A lakosság létszáma 3700 fő, ennek 80 %-a roma. Nagyobb számban oláh cigányok élnek a településen.” A HEP-ben ez az arány alacsonyabb: A roma lakosság aránya 50% fölötti, mely évről évre emelkedik. A községben jelenleg kétféle cigány csoport él. Az egyik csoport az oláh cigány, mely a cerhári törzséhez tartozik, a másik csoport magyar cigányként (romungro) él a településen. Életvitelük eltér a helyi lakosokétól. Már tizenévesen családot alapítanak, gyermekeket nevelnek így a házakban több generáció él együtt.⁸

A helyi általános iskolába kb. 220 fő diák tanul. 70 fő nevelt gyermek jár ide, akik komoly hátrányokkal érkeznek a nevelőszülőkhöz és az intézményekbe. A helyi szociális szakembereknek nincs rálátásuk ezekre a gyerekekre. A megfelelő problémakezelés hiánya miatt sok iskoláskorú gyermeket visznek át más település oktatási intézményébe (Nyírmeggyes, Kántorjánosi).

A továbbtanulási hajlandóság jónak mondható, sokan választanak szakmát vagy végzik el a gimnáziumot. A legtöbben Biriben végeznek. Több roma diplomás fiatal van a településen.

1.1.6. helyi fejlesztések, honlap, széchenyi2020

1. EFOP-3.3.1-15-Tanoda programok támogatása/Hodász, Nyíregyházi Egyházmegye, **A Hodászi Cigányegyházközség Tanodája**. 2016.09.27 29 655 356 Ft

⁸ HEP, 4.o.

2. EFOP-2.4.1-16-Szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal (ERFA)/Hodász, HODÁSZ NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT, **Komplex-telep program megvalósítása Hodász településen – Infrastruktúra fejlesztéssel**, 2018.06.18 196 050 000 Ft
3. EFOP-2.1.2-16-Gyerekesély programok infrastrukturális háttere/Hodász, Közművelődési és Vidékfejlesztési Programiroda Egyesület, "**LINA**"**Biztos Kezdet Gyerekház infrastrukturális feltételeinek biztosítása**, 2018.06.20, 14 996 352 Ft
4. EFOP-1.6.2-16-Szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programokkal (ESZA)/Hodász, HODÁSZ NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT, „**Komplex telep-program megvalósítása Hodász településen**”, 2018.03.29, 200 000 000 Ft⁹

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település...

...térségi pozíciója tekintetében:

- rossz pozíció: nincsenek helyben munkahelyek és nincsen helyben elegendő szolgáltatás, és a térségi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el, a közlekedési viszonyok kedvezőtlenek, az útvonalak rosszak, és a közösségi közlekedés nem megfelelő;
- **közepes pozíció: helyben viszonylag elégségesek, illetve a közelben elérhetőek a szolgáltatások, a munkaerőpiac viszont nehezebben érhető el. Ha van is munkahely a közelben, az nem kompatibilis a célcsoport munkavállalási képességeivel;**
- jobb pozíció: a munkaerőpiac viszonylag könnyen elérhető, vannak a közelben megfelelő munkahelyek, illetve jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik a település, és a szolgáltatások is elérhetőek.

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- **gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről.**
- billegő település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya egyharmadnál magasabb, de kevesebb, mint a település lakosságának fele. A magasabb státuszú háztartások elköltöznek a településről. A település lakossága jellemzően enyhén csökken;
- jobb státuszú, vegyes összetételű település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya alacsonyabb, a nem roma lakosság közül a fiatalok egy része elköltözik a településről. A település lakossága jellemzően csökken.

1.2 A település szerkezetének leírása

A fejezet tartalma

A település központja és a szegregátumok állapota, a szilárd útburkolattal való ellátottság, közművek rendelkezésre állása, a helyi adottságok alapján hol, melyik településrészben vannak a legkritikusabb (külön: árvizes részek) és a fejleszhető részek. Szegregátumok száma és elhelyezkedése. Van-e a településen elég lakható ingatlan, van-e elég felújítható ingatlan a településen, hogyan alakultak a lakóingatlan adás-vételek az elmúlt években.

1.2.1 Szegregátum, szegregációval veszélyeztetett terület, elhelyezkedése a településen belül

⁹ https://www.palyazat.gov.hu/tamogatott_projektkereso

A szegregált és a szegregálódó rész a település nagyobb hányadát alkotják. Csak a település központja integrált rész. 3 szegregátum van a településen, de a romák a település minden részébe, utcájába beköltöztek.

1. szegregátum	2., 3. szegregátum
	
	

Hodász - Szegregátumok adatai

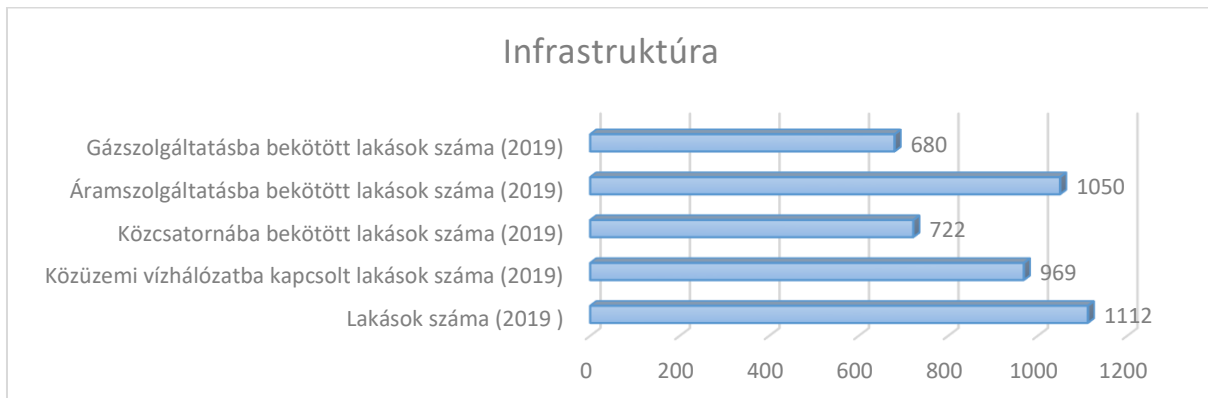
A szegregációs mutató (legfejlebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 35% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt

Forrás: 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Hodász összesen	1. szegregátum (Árpád u. - Móricz Zs. u. - Széchenyi I. u. - Zrínyi M. u. - Hunyadi J. u.)	2. szegregátum (Bem J. u. - Dózsa Gy. u. - Bartók B. u. - Dankó u. - Kölcsey F. u. - Liszt F. u. - Ady E. u. - Kossuth L. u. - belterületi határ - Bajcsy- Zsilinszky u. - névtelen u. - Dózsa Gy. u. - Arany J. u.)	3. szegregátum (Dózsa Gy. u. - belterületi határ - József A. u. - névtelen u.)
Lakónépesség száma	3370	150	1078	369
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	18,8	29,3	23,9	17,6
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	63,8	57,3	62,1	59,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	17,4	13,3	14,0	22,5
Legfejlebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	52,6	50,0	70,3	63,3
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	3,6	4,5	1,9	2,0
Lakásállomány (db)	1112	55	338	130
Alacsony komfort fokozatu lakások aránya	26,9	16,4	46,4	33,1
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	66,0	69,8	75,3	70,6
Legfejlebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	40,3	40,7	56,9	52,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	32,0	29,0	23,5	26,7
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	55,5	62,7	62,6	64,9
Állandó népesség száma - a mutató a település egészére átható, de szegregátumokra nem.	3482			
Alacsony presztizsu foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	52,4	48,1	57,8	60,6
A gazdaságiilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	67,4	72,0	73,7	75,3
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	32,3	35,7	41,5	27,5
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliség aránya)	12,9	11,9	19,7	11,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások aránya a lakott lakásokon belül	25,4	18,8	45,4	33,1
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	11,2	10,4	19,9	10,5

1.2.2. Település infrastruktúrája

Vízvezetés minden utcában megoldott. A település infrastrukturális ellátottsága kielégítőnek mondható. A község belterületén minden telken elérhető a vezetékes ivóvíz, a szennyvíz szolgáltatás, az elektromos áramszolgáltatás, a vezetékes földgáz és a vezetékes telefonszolgáltatás.¹⁰

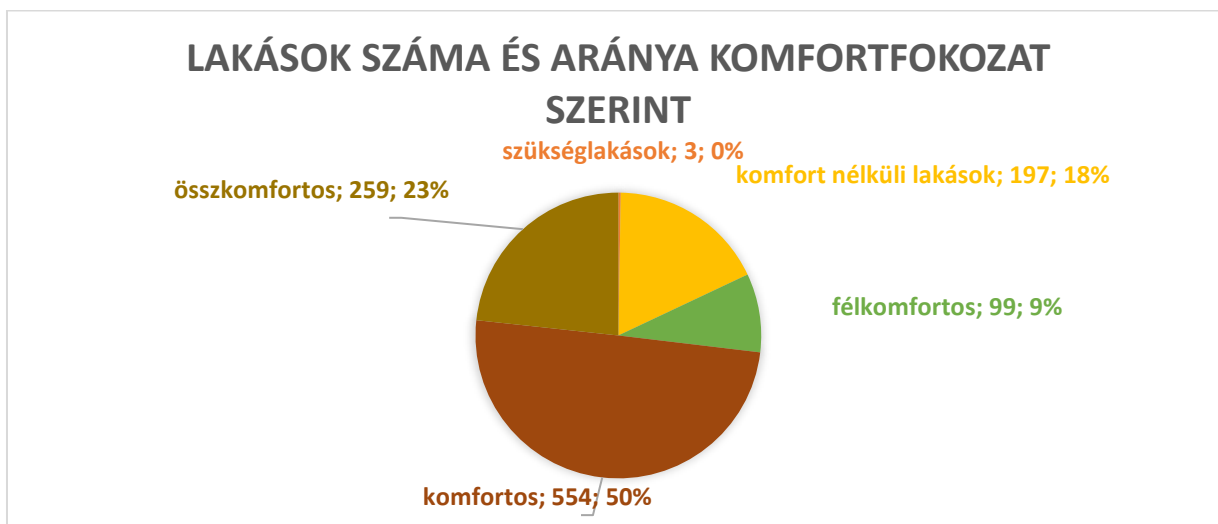
¹⁰ HEP, 4.o.

Áramszolgáltatás a lakások 95%-ban elérhető. 87%-a a lakásoknak közüzemi vízhálózatba kapcsolt. Közcsatorna a lakások 65%-ban van, míg gázszolgáltatás 61%-ban.

2 utca kivételével minden út aszfaltos.

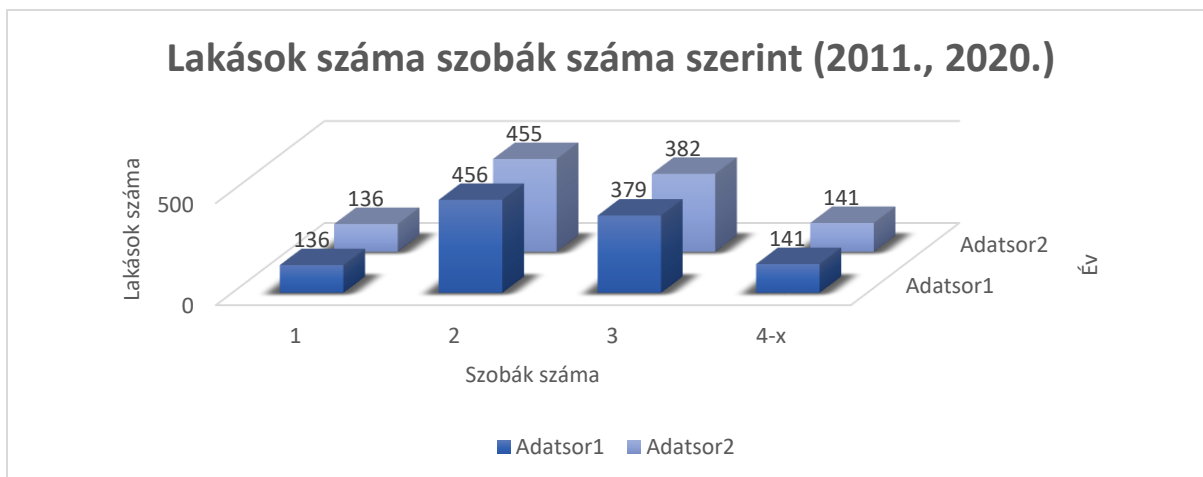
1.2.3. Lakásállomány

2019-ben 1112 lakás volt a településen (2011-ben 1111). a szegregátumokban és a veszélyeztetett területen 662 lakás található (a lakásállomány 60%-a). 2019-ben a lakások 21%-ban nem volt WC. Alacsony komfortfokozatú a lakások 27%-a.

2011-ben a lakások 13%-ában nem volt vízvételi lehetőség, 21%-ban pedig nem volt ellátva vízőblítéses WC-vel.

Vízvezeték	hálózati	956
	házi	16
	nincs vízvezeték	139
	Vízőblítéses WC-vel ellátott lakás	877
	Meleg folyóvízzel ellátott lakás	847

Vannak lakások, ahol a nyílászárók rosszak, hiányosak.

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- az egész település szegregátum;
- **a településen belül a szegregált részek a település nagyobb részét teszik ki;**
- településen belül a szegregált részek a település jelentős hányadát, de kevesebb mint felét teszik ki,;
- településen belül csak kisebb szegregált részek vannak;
- a szegregátum a fő településtesttől távolabb, elkülönült településrészként helyezkedik el;
- nincs szegregált rész a településen.

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések

A fejezet tartalma

A településen történt lakhatással kapcsolatos fejlesztések, amelyeket az elmúlt 10-15 évben valósítottak meg, külön hangsúllyal a 2014-2021 uniós programozási időszak EFOP telepprogramjára, esetleg az előző időszak TÁMOP telepprogramjára. A megvalósított programok eredményei (új, felújított lakások, bérlakások elosztásának módszere: milyen célcsoportoknak, milyen kiválasztással). A lakhatási körülmények javítását célzó szoft programokkal kapcsolatos vélemények feltárása is szükséges.

1.3.1. Helyi lakhatási szegénység enyhítését célzó fejlesztések

Hodász Nagyközségi Önkormányzat 196,05 millió forint 100 %-os intenzitású támogatást nyert az EFOP-2.4.1-16-2017-00039 azonosító számú, „Komplex Telep-Program megvalósítása Hodász településen- infrastruktúra fejlesztéssel” című projekt megvalósítására.

A program keretében megvalósult fejlesztés eredményeképpen épült:

3 új szociális bérlakás, megújult 4 lakás, így hét család lakhatási körülményei javultak azáltal, hogy beköltöztek ezekbe a lakásokba. Csillagpontban kialakításra került a mosoda, valamint ingatlanvásárlást követően Csillagház került kialakításra.¹¹

A bérlakásokra nem volt túl nagy igény a célcsoport részéről. A jelenléte alapú szociális munkát biztosító munkatársak segítségével tudtak pályázni az igénylők. A bérleti díj 25.000 Ft+rezsi költség. Az ingatlanokban kártyás fogyasztásmérő órákat szereltek fel.

A fejezet fő következtetései

A lakhatási szegénység enyhítését célzó fejlesztésekkel kapcsolatos tapasztalatok a település vezetése oldaláról jelenleg nem ismertek.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban

A fejezet tartalma

Együtműködő, nem együtműködő, mennyire támogatja a településen belüli mobilizációt (szegregátumból kifelé, ha releváns) illetve a településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához fűződik-e valamilyen érdeke? (pl. gyerekszám csökkenése a helyi intézmények működése miatt kockázatos, településüzemeltetéshez kapcsolódó közmunka, egyéb függőségi rendszerek)

1.4.1. Önkormányzat hozzáállása

Az önkormányzat EFOP-1.6.2 és EFOP-2.4.1-es konstrukcióra sikeresen pályázott és valósított meg. Ennek keretében 7 db szociális bérlakásállománnyal gazdálkodhat. A lebonyolítást sikeresnek ítéli, a munkát szeretné folytatni.

A településen a felzárkózás segítésére több szervezet is jelen van:

- A *Református Szeretetszolgálat* működteti a jelenlét pontot, végzi a FETE megvalósítást.
- *Hodászi Görög Katolikus Cigány egyházközség*, mely Tanodát, Családok Átmeneti Otthonát, Szeretetotthon és Menedékházat, Idősek Otthonát és Óvodát működtet a településen.
- *Közművelődési és Vidékfejlesztési Programiroda Egyesület*: Roma tájház, Alkotóházat tart fenn. Lina Biztos Kezdet Gyerekház (pályázik a folytatásra)

A fejezet fő következtetései

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztéseket az önkormányzat alapvetően elutasítja;
- **a bérlakásfejlesztésekkel szemben erős fenntartásai vannak (mivel eredendően konfliktusforrást lát benne), de ha kontrollálhatja, hogy hol és kik számára valósul meg, illetve a település egésze számára is látja az előnyét, akkor esetleg érdekeltté tehető benne;**

¹¹ forrás: <http://www.hodasz.hu/dokumentum/sajtokozelemeny%20zaras39.pdf>, letöltés, 2022.04.26., 17:58.

- a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.

2 A lakosság helyzete

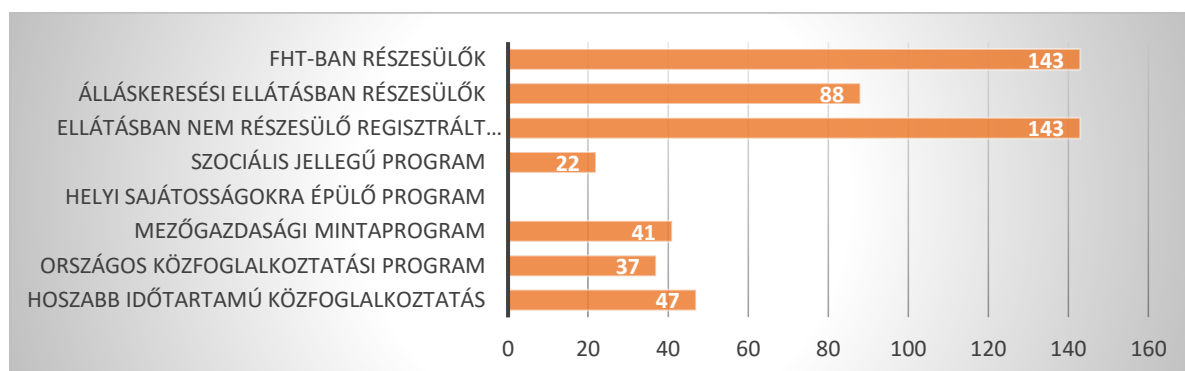
A fejezet tartalma

Foglalkoztatottság és jövedelmek szintje a célcsoport tekintetében: milyen típusú munkákat végeznek (közfoglalkoztatottság, alkalmi/idegymunkák, hetelés, stb.), milyen jövedelemért, ezekben körülbelül hány fő érintett. Legfőbb szociális problémák (élethelyzetek, devianciák, eladósodottság, uzsora, perspektívák, mely szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, nem megfelelő minőségű szolgáltatások). Családok szociális helyzetük szerinti besorolása.

2.1 Foglalkoztatottság

2.1.1. Közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma 2022.01.-02. hó:¹²

Mezőgazdasági mintaprogram keretében: A 069/2 és a 069/3 Hrsz.-on található önkormányzati tulajdonú földek állnak a rendelkezésre. A területeken: kordonos uborkát, almapaprikát, pritaminpaprikát, hagymát és gyümölcsöt termesztünk. Az önkormányzat tulajdonában lévő többi területen kukoricát termesztünk.¹³

A közfoglalkoztatásba főként azok vesznek részt, akiknek gyerekeik vannak, vagy az egészségi állapotuk (pl. mentális állapot) miatt nem tudnak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon. A közfoglalkoztatotti létszám folyamatosan csökken.

Közfoglalkoztatás keretében foglalkoztat a Görögkatolikus Cigány egyház is intézményeiben.

2.1.2. Elsődleges munkaerőpiaci helyzet

A helyi szociális szakemberek szerint sokkal magasabb azok aránya, akik szeretnének dolgozni, mint akik nem.

¹² forrás: <http://kozfooglalkoztatatas.bm.hu/>, letöltés: 2022.04.26., 18:01

¹³ HEP, 30.o.

Helyben a hűtőház és a fafeldolgozóban helyezkednek el az emberek. Szolgáltatóknál is dolgoznak többen (Coop, Privát élelmiszerbolt).

Az aktív korú lakosság jelentős hányada a közeli gyárakban dolgozik.

A legközelebbi munkalehetőség a két közeli városban található. A kedvezőbb tömegközlekedési eszközzel megközelíthető Mátészalka. Az itt található gyárak közül a legnagyobb foglalkoztatottságot a FLABEG, A CARL ZEISS, a Szatmár Optika valamint a HOYA cégek alkotják. Nyírbátor tömegközlekedési eszközzel csak nehezen közelíthető meg, hiszen nincs közvetlen buszjárat csak átszállással és az is csak ritka alkalmakkal. Nyírbátor legnagyobb munkalehetőségét a repülőgépgyár, a menekülttábor, a baromfifeldolgozó valamint a Coloplast és Serioplast biztosítja. Mind a Mátészalkai mind a Nyírbátori cégek saját buszjáratot indítanak dolgozóikért, hogy ezzel is csökkentsék a terheiket illetve a bejárás költségeit és az utazás időtartamát. Mindkét közeli városban lehetőséget biztosít még a multinacionális cég a munkavállalásra. (TESCO)¹⁴

Jellemző még a segédmunka. A közelben lévő munkákat napi ingázással, a távolabb elérhető munkalehetőséget heteléssel érik el. Napi bejelentéssel foglalkoztatják őket, ami kihat a későbbiekben a nyugdíj összegére is.

2.2 Elérhető szociális és egészségügyi szolgáltatások

2.2.1. Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat

A gyermekjóléti szolgáltatás feladata a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, amelyet a települési önkormányzat gyermekjóléti szolgálat működtetésével, vagy családsegítő szolgálat keretében, illetve külön meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személy foglalkoztatásával biztosítja. Gyermekjóléti alapellátás a Szociális Szolgáltató Központon belül a Hodász Nagyközségi Önkormányzat fenntartásában működik.¹⁵

- 2 fő védőnő
- családsegítő
- jelenlétpont munkatársai

Szociális szakemberek szerint:

„Évente átlagosan 50-55 gyermek születik a településen. Gyermekvédelmi szempontból 57 gondozott családról, és 27 védelembé vett családról beszélünk. Az önkormányzati óvodába roma gyermekek járnak csak. Az óvodában aktuálisan dolgozik logopédus, illetve az elmúlt években fejlesztő pedagógus is volt. Van az óvodában fejlesztő szoba, tornaszoba, sószoza. Fejlesztő játékokkal megfelelően ellátottak. A Hodászról eljáró gyerekeket a szomszédos Kántorjánosiba viszik át. (Református óvoda és iskola van Kántorjánosiban.) A hodászi református lelkész asszony (Sinkó Pálicsi Babett) a kántorjánosi ref. ált iskola lelkész vezetője is. 2 roma óvodapedagógusa van az óvodának. Az általános iskolai hiányzás magas. Előfordul, hogy a 13-14 éves gyermekek már rendszeresen nem járnak iskolába. Sok esetben a nyolcadik utáni ballagáskor már a „házasságkötés” is megtörténik. Az iskolában van iskolaőr. A nyári gyermekétkeztetést kb. 40 fő veszi igénybe. Nem mennek fel az iskolába az ebédért, és így egy hát után leiratkoznak. Előtte egyeztet velük az önkormányzat, hogy kérik-e ezt az étkezést.”

¹⁴ HEP, 28.o.

¹⁵ HEP, 59.o.

2020-ban minibölcsődébe beíratott gyermek: 8 fő. 2018-ban 236 fő tanult az általános iskolában (ez jelenleg kb. 220 fő), ebből HH 97 fő és HHH 99 fő volt. Szünidei étkezésben 2020-ban 151 gyermek részesült.

2020-ban halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 362 volt, hátrányos helyzetű pedig 107 fő.

Védelembe vétel 22 esetben történt és veszélyeztetett kiskorú 2020-ban 55 fő volt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményezettek száma: 503.

2.3 Szociális problémák:

- Magas a kóborló és kóbor ebek száma.
 - Az uzsora is jelen van, bár ennek részleteiről nem mondtak többet a szakemberek.
 - Eladósodottság: *„Az elmúlt 2 évben már egyre inkább érzékelhető a településen élő szegényebb réteg eladósodása. A szociális segélykérelmekből, az ingatlanárverési hirdetések számából arra lehet következtetni, hogy megközelítőleg 50-70 családot érint valamely közszolgáltató vagy hitelintézet felé fennálló tartozás miatti végrehajtás elrendelése. Lakhatást segítő támogatások közül önkormányzatunk a lakásfenntartási támogatást biztosítja a rászorulóknak részére.”*¹⁶
 - A szenvedélybetegségek közül jelen van a drog (dizájner drogok) és az alkohol, de még a szerencsejáték függőség is. (Drog miatt volt halálozás is a településen.)
 - Az általános iskolai hiányzás magas. Előfordul, hogy a 13-14 éves gyermekek már rendszeresen nem járnak iskolába. Sok esetben a nyolcadik utáni ballagáskor már a „házasságkötés” is megtörténik.
 - A szülők a ráhagyó nevelést alkalmazzák.
 - 16 éves lányoknál fordul elő a korai gyermekvállalás, évente négyen-öten vannak ebben a helyzetben.
 - A házak között vannak leromlottak, előfordul áramlopás, és több esetben rezsitartozás, eladósodás. A közműellátottság nem megfelelő, pl. kútról hordják a vizet.
 - A tetűprobléma néhány családot érint krónikusan. A higiéniai környezetük egyébként jobb a családoknak, mint néhány éve.
 - Nevelőszülők által nevelt gyermekek deviáns viselkedése, iskolai problémák.
 - Bűnelkövetések száma (2020.):
 - 14 év alatti bűnelkövetők száma: 1
 - 14-17 éves bűnelkövetők száma: 2
 - 18-24 éves bűnelkövetők száma: 15
 - 25-59 éves bűnelkövetők száma: 17
 - 60 éves és idősebb bűnelkövetők száma: 2
- Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények: 1 eset
Lopás: 24 eset
Rongálás: 1 eset
Testi sértés: 5 eset

¹⁶ HEP, 34.o.

A fejezet következtetései

Családtípus	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok</u> : hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	nem jellemző
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok</u> : megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszhető a család munkaerőpiaci részvétele.	a szegregátumban élő családok legalább 50%-a
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok</u> : viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	legalább 50%

3 A lakásállomány helyzete

A fejezet tartalma

Épületek állapota, az életveszélyes, illetve kritikus állapotú házak számossága, aránya a településen, illetve a szegregátum(ok)ban. Tulajdonviszonyok elsősorban a segítségre szoruló családok körében (legális tulajdonviszonyok, mennyire jellemző albérlet, uzsora bérlet, szívességi lakáshasználat), ezek mértékének becslése. Lakósűrűségi viszonyok vizsgálata (a statisztikai adatok és a valós helyzet összevetése). Üres ingatlanok, illetve megvásárolható ingatlanok (ház, telek) száma (kapcsolódóan az üres ingatlanok tulajdonosi viszonyai, tehermentesek-e, ténylegesen megvásárolhatók-e).

3.1 Közműszolgáltatásba bekapcsolt lakások

Vízvezetés minden utcában megoldott. A település infrastrukturális ellátottsága kielégítőnek mondható. A község belterületén minden telken elérhető a vezetékes ivóvíz, a szennyvíz szolgáltatás, az elektromos áramszolgáltatás, a vezetékes földgáz és a vezetékes telefonszolgáltatás.¹⁷ Áramszolgáltatás a lakások 95%-ban elérhető. 87%-a a lakásoknak közüzemi vízhálózatba kapcsolt. Közcsatorna a lakások 65%-ban van, míg gázszolgáltatás 61%-ban. 2 utca kivételével minden út aszfaltos.

A JP munkatársai szerint vízbekötés 1-2 helyen nincs és gázbekötés pedig a 3. szegregátumban nem jellemző. Jelen van az áramlopás is.

Az elterjedt fűtési mód a kályha és a cserépkályha (jelenleg 70.000 Ft körül raknak egy kályhát).

3.2 Rendezetlen tulajdonviszonyok

Nincs információ.

¹⁷ HEP, 4.o.

3.3 Szívességi lakáshasználat

Nincs információ.

3.4 Lakások túlzsúfoltsága

Több generáció együttélése a 3. szegregátum 20%-ban lehet jellemző.

3.5 Eladó ingatlanok száma

3-5 ingatlan található a különböző ingatlaneladással foglalkozó portálokon 5M-tól található.

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma
életveszélyes házak	nem jellemző
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	nem jellemző
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetőek (kb. 10 év),	legalább 10%
jobb állapotú házak, amiket érdemes modernizálni	az ingatlanok legalább 80%-a

4 A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái

A fejezet tartalma

Legfőbb lakhatási problémák és azok statisztikai adatok és becslések alapján való nagyságrendjének összegzése a szegregációt, a közmű ellátottságot (közmű elérhetősége, közműszolgáltatásokból kikapcsolt lakások), a lakásállomány javítását, a tulajdonviszonyok rendezetlenségét, az eladósodottság problémáit is érintve.

4.1.1. A település pozíciója, a népesség számára és összetételére vonatkozó trendek:

Következtetések a település térségi pozíciója tekintetében közepes pozíció: helyben viszonylag elégségesek, illetve a közelben elérhetőek a szolgáltatások, a munkaerőpiac viszont nehezebben érhető el. Ha van is munkahely a közelben, az nem kompatibilis a célcsoport munkavállalási képességeivel;

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről.

4.1.2. A szegregáció foka és jellege, a településen belül milyen mobilizációs folyamatok voltak, ehhez a lakhatási programok hogyan járultak hozzá:

Csak a településközpont nem szegregátum. 7 szociális bérlakás kialakítása érdemben nem változtatott a mobilizációs folyamatokon.

4.1.3. A közművek elérhetőségének és tényleges használatának mértéke a településen, illetve a szegregátumokban:

A közművek szinte a település egészében elérhetők, használatának mértéke a 3-as szegregátumban alacsonyabb.

4.1.4. A jellemző lakhatási jogcímek települési szinten és külön a szegregátumokban: saját tulajdonú, magánbérleti (különös tekintettel a szerződés nélküli és uzsora bérletekre), önkormányzati bérleti jogviszonyban élő családok, illetve a szívességi lakáshasználók köre:

A magántulajdon a jellemző a településen. Bővebb információval nem rendelkezem.

4.1.5. A túlzúsúfoltság problémájának mértéke:

Több generáció együttélése a 3. szegregátum 20%-ban lehet jellemző.

4.1.6. Az eladósodottság mértéke a célcsoport családjainak körében:

Eladósodottságról nincs pontos adat, de a legtöbbször hitelek nem fizetéséből, különféle szolgáltatók felé fennálló tartozásból adódik. A közműtartozás jelen van, kikötések történnek. Több családnál kártyás fogyasztásmérő óra van felszerelve.

- lakhatási költségek: magasak
- különböző hitelfelvételek: jellemzőek
- magánszemélyektől felvett kölcsönök: jelen van
- uzsorában érintett családok körének nagyságrendje: nincs adat
- teljesen eladósodott (adósságcsapdában) lévő családok nagyságrendje: nincs adat.

4.1.7. A lakóépületek fizikai állagával kapcsolatos problémák megjelenésének mértéke: életveszélyes és kritikus állapotban lévő lakóépületek nagyságrendje:

Életveszélyes és kritikus állapotú házakról a helyiek nem számoltak be.

4.1.8. Eladó ingatlanok nagyságrendje a településen, mennyi ingatlanvétel történt és van folyamatban a FETE program számára

Nincs információ.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	0	0	0	0	0
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni	0	0	0	0	0
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá	0	x	x	10%	10%

tehető (5-10 év)					
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni	0	x	x	80%	80%
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen	0	50%	50%		90%
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	0	50%	50%	100%	100%

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása

A fejezet a feltárt problémák mentén megfogalmazza a lakhatási szegénységet enyhítő beavatkozások körét és a szükségletek alapján mutatkozó nagyságrendjét függetlenül attól, hogy jelenleg melyik beavatkozáshoz milyen szintű forrás áll rendelkezésre. A beavatkozások tehát diagnózis alapúak és nem csak az RRF által lehetővé tett intézkedésekre koncentrálnak, hanem mindazokra, amelyek a helyi szükségletfeltárás alapján elengedhetetlennek mutatkoznak a lakhatási problémák csökkentése érdekében. A beavatkozások kialakításánál érvényesíteni kell a beavatkozások egymásra épülésének szemléletét, tehát meg kell fogalmazni azokat a szoft programokat is, melyek a megalapozzák a lakhatás fizikai körülményeit javító beruházásokat.

4.2.1. A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

Eladósodottság kezelése: első lépésként a családokban tudatosítani kell a probléma súlyát, az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy **hány család érintett** az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.

Tulajdoni jogviszonyok rendezése: **amennyiben igény merül fel**, szükséges megkezdeni a jogviszonyok rendezését, ezzel kapcsolatban jogi tanácsadást kell nyújtani a családoknak. Először azokra a családokra kell koncentrálni, melyek potenciálisan bevonhatóak a lakhatási programokba, de a tulajdonviszonyok rendezetlensége ennek akadályát jelentheti.

Foglalkoztatás javítását célzó program: a munkaerőpiaci mentor tevékenységére támaszkodva a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra kell koncentrálni. Ez a programelem fontos része a mobilizálandó családok felkészítésének.

4.2.2. Lakhatási programok:

A **közműszolgáltatásokba** való be-, visszakapcsolás támogatása elsősorban a víz-, gáz- és az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében kártyás fogyasztásmérős villanyóra felszerelése. Helyi becslések szerint van néhány lakás, ahol nincsen vízszolgáltatás. A beavatkozásban első lépcsőben azok a háztartások élvezhetnek prioritást, akiknél a vízszolgáltatás már be van vezetve a telekre, mivel a csatlakozás költsége alacsonyabb számukra.

A magántulajdonú házak felújításának támogatása. Mivel a javításokra, felújításokra potenciálisan nagy az igény, ezért érdemes azokra a családokra koncentrálni, akik vállalják, hogy saját munkával és ha lehetőségük van rá, saját forrással részt vesznek a munkálatokban.

A program első lépéseként a részvételi és együttműködési hajlandóságot szükséges felmérni a családok körében.

Bérlakásfejlesztés tekintetében

- **Krízislakások kialakítása:** Jelenleg nem ismert olyan család van, akinek szüksége volna ilyen jellegű segítségre.
- **Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak:** a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik többgenerációs, túlzásúfolt lakásban élnek. Jelenleg ezen családok mértékét nem tudom megítélni, helyi becslés alapján a 3. szegregátum 20%-a lehet érintett.
- **Lépcsőzetes mobilitás kialakítása:** nincs adat.
- **Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilizálás:** ennek célcsoportja olyan családok lehetnek, akik rendelkeznek rendszeres, elsősorban bejelentett munkával, vagy hajlandóak és képesek ebbe az irányba elmozdulni. Nincs adat.

Összefoglalóan a potenciális célcsoport nagysága elsősorban a jelenleg ismert célcsoport körében:

Stabilizálás

Szoft programok:

- adósságkezelés: tartozásokkal terhelt családok körében
- tulajdonviszony rendezés: nem ismert

Stabilizálás

Magántulajdonú lakások fejlesztése:

- legszükségesebb karbantartási munkák végzése
- lakások komfortosítása, felújítása

Bérlakásfejlesztés:

- krízislakás: nem ismert
- településen belül mobilizálható a túlzásúfolt ingatlanokból, teljeskörű felmérés szükséges, szociális munkával kísérvé.
- más jobb helyzetű településre mobilizálható családok száma jelenleg nem ismert.

4.3 Bérletfejlesztés beavatkozási terve

Ez a fejezet már „csak” a bérletfejlesztési programra fókuszál és annak nagyságrendjének, céljainak és célcsoportjainak, illetve javasolt megoldási modelljének konkretizálását szolgálja. A fejlesztések nagyságrendjét a feltárt szükségletekből kiindulva kell meghatározni. A szükséglet alapján meghatározott fejlesztések nagyságrendjét a Kézikönyvben meghatározott szempontok szerint lehet korrigálni.

4.3.1. A bérletfejlesztés nagyságrendjét módosító tényezők a települési diagnózis alapján, mutatókkal

	Bérletfejlesztés nagyságrendjét növelő irányba ható tényezők	Bérletfejlesztés nagyságrendjét csökkentő irányba ható tényezők	
település közlekedési összeköttetései	amennyiben az összeköttetések erősek , a munkahelyekre ingázást lehetővé teszik, és az elingázás távolsága életszerű	amennyiben az összeköttetések gyengék és költségesek , mind a közúti, mind a közösségi közlekedési viszonylatban, a munkahelyekre ingázást nem teszik lehetővé	(1) elingázók relatív aránya a helyben foglalkoztathatókhoz képest (2) ingázás napi távolsága és ráfordított idő
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	amennyiben foglalkoztatás bővülését szolgálja az addig csak közmunkában keresők köréhez képest	amennyiben nem módosul érdemben a csak közmunkában elhelyezhető aktív korúak aránya	(1) az ezekben a beruházásokban létrejött munkahelyek aránya (2) beruházások hozzájárulása a közmunkában foglalkoztatottak csökkenéséhez
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	amennyiben az elérhető lakások gazdaságosan felújíthatók a helyi lakáspiaci viszonyok között	amennyiben kevés vagy nincs elérhető és / vagy gazdaságosan felújítható lakás a helyi lakáspiaci viszonyok között	(1) megvásárolható és felújítható lakások száma (a települési kvótához képest)
közműinfrastruktúra	amennyiben a terület közművesített és az adott ingatlan esetén rendelkezésre áll a rácsatlakozási lehetőség	amennyiben a vízi-közmű hálózatra való rácsatlakozás nem lehetséges , új építés esetén pedig nem elérhető a csatornahálózat	(1) vízi-közműhálózat kiépítettsége a településen a potenciálisan fejleszthető településrészen, telken
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	amennyiben tiszta vagy alacsony költséggel tisztázhatók a jogviszonyok	terhelt és sok tulajdonos által birtokolt ingatlanok	(1) TAKARNET adatok
uzsora	főképp a lakhatási helyzetekben lecsapódó kevés uzsora	a településen elterjedt uzsora, szerteágazó függőségi helyzetek	(1) helyben informálisan bérbeadott lakások aránya (2) kiterjedt uzsorával foglalkozó családok jelenléte
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	a helyben elérhető szolgáltatások köre a gyermekes, munkaképes korú szülővel rendelkező családok jóllétét szolgálja	a gyermekes, munkaképes korú szülővel rendelkező családok jóllétéhez szükséges szolgáltatások hiányoznak	(1) óvodai férőhelyek száma (2) iskolai férőhelyek száma (3) betöltött házi orvosi / gyermekorvosi praxis
szegregátumok relatív mérete a településen	kis szegregátum(ok), a településközpont nem szegregátum	egységesen hanyatló, többségében nyomorúságos élethelyzetek a telepeken, növekedő mértékben	(1) szegregátum lakosságának relatív mérete és növekedése a település egészének lakosságához képest

4.3.2. A bérlakásfejlesztés településhatárokön kívülre történő mobilizálási céljának nagyságrendjét módosító tényezők a települési diagnózis alapján, mutatókkal

	Mobilizálás nagyságrendjét növelő irányba ható tényezők	Mobilizálás nagyságrendjét csökkentő irányba ható tényezők	
településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	amennyiben nincs minőségi szolgáltatást nyújtó intézmény	amennyiben a köznevelési intézmény minőségi szolgáltatást nyújt	(1) szabad férőhelyek aránya (2) jobb módúak elhordják a gyermeküket
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	amennyiben kiegyensúlyozott a viszony	adott településről érkezőkkel szemben nagyok az előítéletek	(1) bevett költözési irányok a településről
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	amennyiben alacsony az előítéletesség	amennyiben erős az elutasítás és a diszkrimináció	(1) az adott településre átköltözők tapasztalata (2) visszaáramlás konfliktusok miatt
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	amennyiben az átköltözések nem hoznak létre gócpontot , nem nő számottevően a szegregáció	a fogadó területen magas és jelentősen nő a hátrányos helyzetű lakosság aránya a településhez képest	(1) telepek / szegregátumok mérete és méretének alakulása a fogadó településen
van-e a közelben térségi növekedési centrum	amennyiben át lehet költözni a helyi növekedési centrumba	amennyiben nincs ilyen centrum és messzebb nehéz mobilizálni a családokat	(1) járásközpont vagy funkcionális településcsoport foglalkoztatási helyzetének alakulása (2) távolabbi centrumokban a költözés nem jellemző a településről
a családok egymás segítő kapcsolatrendszerétől való függőség	amennyiben az informális támogató hálózat életben tartása mellett tud költözni, vagy nincs szükség folyamatos támogatásra az élet minden területén	amennyiben csak az informális támogató hálózat életben tartása és folyamatos szociális támogatás mellett boldogul a család	(1) családsegítésbe (nem) bevont családok köre és állapota
céltelepülés árszínvonala	amennyiben a céltelepülési lakások gazdaságosabban újíthatók fel a célterületi lakáspiaci viszonyokhoz képest	amennyiben megfizethetetlen az árkülönbség	(1) megvásárolható és felújítható lakások száma (2) árkülönbség mértéke

4.3.3. A bérlakásfejlesztések alapvetően három típusú modellt követhetnek a családok mobilizációja szempontjából:

A helyi bérlakásfejlesztési igények a realitásokhoz közelítő nagyságrendjének megbecslése előtt sorra vesszük a fejlesztések, illetve a mobilizálási lehetőségeket befolyásoló tényezőket:

A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

település közlekedési összeköttetései	részben kedvező
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	A járási központban található településen, Mátészalkán, valamint Nyírbátorban több ipari park, hatalmas munkaerő-felszívó képességgel rendelkezik.
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	pontos információk még nincsenek, de a helyiek szerint van eladó ingatlan
közműinfrastruktúra	alpinfrastruktúrák a település egészében kiépített
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	nincs adat
uzsora	van, mértékéről nincs adat
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	óvoda, iskola van
szegregátumok relatív mérete a településen	szegregátum a település nagyobb részét alkotja

A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálás lehetőségeit csökkentő tényezők:

településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	Igen
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	nincs adat
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	nincs adat
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	jelenleg nem lehet még megítélni
térségi növekedési centrum	Mátészalka, Nyírbátor
a helyi rokonsági támogató hálózattól való függőség	nincs adat
fogadó település(ek) magas árszínvonala	magasabbak az árak.

A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése:

1. Krízislakások biztosítása:

Jelenleg krízislakás szükségességét nem lehet megítélni.

2. Bérlakásfejlesztések

A potenciális célcsoport köréből csak olyan családok tudnak ténylegesen élni a bérlakásfejlesztések adta lehetőséggel, akik megfelelően ösztönöztek és együttműködők, illetve van esély arra, hogy azzá tehetők, továbbá rendszeres munkával és viszonylag magasabb jövedelemmel rendelkeznek. A nagyságrend jelen információk alapján felelősen nem megítélhető.

- településen belüli mobilizáció: nem ismert, a korábbi bérlakás pályázatokra kevés volt a jelentkező
- más településre való mobilizáció. nem ismert.

A cselekvési terv kidolgozásáig az alábbi lépések megtétele szükséges:

- a szegregációval veszélyeztetett területen a lakhatási helyzet alaposabb felmérése (lakásszámok, minőségi besorolás, túlszűfoltosság mértéke),
- a családok szociális helyzetének tágabb körű felmérése, különös tekintettel az eladósodottságra és a foglalkoztatási viszonyokra.

Szükséges, hogy a beszerzett információk alapján folyamatosan aktualizálódjanak a családlakhatási mátrix adatai, illetve megkezdődjön annak a felmérése, hogy a beazonosított családok közül ténylegesen kik lehetnek bevonhatóak a programokba.

Az alábbi mátrix kitöltése jelen információk alapján szövegesen lehetséges.

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakotlan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)	Támogatható			Támogatható
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)	Nem támogatható	Nem támogatható	Nem támogatható	0
Túlszűfolt lakásból szétköltöző család költözik be	Támogatható	Támogatható	Támogatható	Támogatható
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást	Nem támogatható	Nem támogatható	Nem támogatható	0
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást	Nem támogatható	Nem támogatható	Nem támogatható	0
Összesen				a 3. szegregátum 20%-a

4.4 Opcionális kiegészítő fejezet

Amennyiben a beavatkozási terv megvalósításában fontos további szervezeti együttműködés, vagy olyan, kifejezetten a településre jellemző kockázatok társulnak hozzá, amelyeket a fenti tematikus fejezetekben nem lehetett körbejárni azt ebben a kiegészítő fejezetben lehet megtenni.

Nem releváns.

5 Melléklet:

Terület	Kód	A	B	C	D	E
---------	-----	---	---	---	---	---

Hodász 1 301 3 197 99 554 259

A: Szükség- és egyéb lakott lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

B: Komfort nélküli lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

C: Félkomfortos lakás és lakott üdülő, 2011(Település)

D: Komfortos lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

E: Összkomfortos lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

Forrás:(TeIR)|KSH-NEPSZ

Terület	Kód	A	B	C	D	E	F
---------	-----	---	---	---	---	---	---

Hodász 1 301 956 16 0 972 877 847

A: Hálózati vízvezetékekkel ellátott lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

B: Házi vízvezetékekkel ellátott lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

C: Közcsatornával ellátott lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

D: Házi csatornával ellátott lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

E: Vízüblítéses WC-vel ellátott lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

F: Meleg folyóvízzel ellátott lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

Forrás:(TeIR)|KSH-NEPSZ

Terület	Kód	A	B	C	D	E	F	G	H	I
---------	-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Hodász 1 301 14 27 999 932 100 136 456 379 141

A: Egyéb jogcímmel használt lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

B: Bérleti jogcímmel használt lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

C: Tulajdonosi jogcímmel használt lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

D: Fürdőszobával rendelkező lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

E: Konyhával rendelkező lakások, lakott üdülők aránya, 2011(Település)

F: 1 szobás lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

G: 2 szobás lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

H: 3 szobás lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

I: 4-X szobás lakás, lakott üdülő, 2011(Település)

Forrás:(TeIR)|KSH-NEPSZ

Terület	Kód	A	B	C	D	E
---------	-----	---	---	---	---	---

Hodász 1 301 1 114 136 455 382 141

A: Lakásállomány, 2020(Település)

B: Egyszobás lakások, 2020(Település)

C: Kétszobás lakások (a másfél szobásokkal együtt), 2020(Település)

D: Háromszobás lakások (a két és félszobásokkal együtt), 2020(Település)

E: Négy és több szobás lakások (a három és félszobásokkal együtt), 2020(Település)

Forrás:(TeIR)|KSH-TSTAR

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma *											
Hodász Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Mátészalkai járás	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022 01 - 2. hó	
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	34	80	105	192	119	69	31	27	36	47	
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	7	8	12	28	30	27	22	24	31	37	
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	49	81	207	165	141	108	94	87	75	63	
-- Mezőgazdaság	28	69	118	91	74	60	49	46	41	41	
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	-	-	2	-	0	1	0	-	-	
-- Szociális jellegű program	21	13	89	72	67	48	44	41	35	22	
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Mindösszesen	90	170	324	385	289	205	147	137	142	146	
Közfoglalkoztatási mutató	3,81%	7,18%	13,60%	16,09%	12,13%	8,52%	6,25%	6,08%	6,44%	6,62%	
Ellátásban nem részesülő álláskereső száma zárónapon	273	260	207	104	116	86	115	126	73	143	
Álláskeresői ellátásban részesülő álláskereső száma zárónapon	16	14	17	25	32	42	38	42	44	88	
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskereső száma zárónapon	330	268	217	222	199	118	106	95	70	143	
Regisztrált álláskereső száma zárónapon	618	542	440	352	347	247	259	263	187	374	
-- Ebből tartós álláskereső	332	306	201	106	60	34	33	55	52	112	
Nyilvántartott álláskereső relatív mutatója	26,24%	22,98%	18,48%	14,71%	14,53%	10,26%	10,98%	11,65%	8,45%	16,92%	
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	2 356	2 360	2 382	2 394	2 386	2 402	2 358	2 261	2 210	2 210	

Terület	Kód	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Hodász	1 301	8	0	362	107	151	22	55	503	2 148
A: Bölcsődébe beíratott gyermekek a mini bölcsődékben (2017-től érvényes módszertan), 2020(Település)										
B: Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és fiatal felnőttek szakellátásba történő elhelyezés miatt, 2020(Település)										
C: Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek, 2020(Település)										
D: Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek, 2020(Település)										
E: Szünidei étkeztetésben részesült gyermekek, 2020(Település)										
F: Védelembe vett gyermekek (2016-től érvényes módszertan), 2020(Település)										
G: Veszélyeztetett kiskorú gyermekek (2016-től érvényes módszertan), 2020(Település)										
H: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek havi átlagos létszáma, 2020(Település)										
I: Települési támogatásban részesítettek (pénzbeli és természetbeni), 2020(Település)										
Forrás:(TeIR) KSH-TSTAR										

Terület	Kód	A	B	C
Hodász	1 301	236	97	99
A: Általános iskolai tanuló összesen, 2018(Település)				
B: Hátrányos helyzetű általános iskolai tanuló, 2018(Település)				
C: Halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanuló, 2018(Település)				
Forrás:(TeIR) OH-HH				

Terület	Kód	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
---------	-----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Hodász 1 301 1 2 15 17 2 1 24 0 1 5

A: Gyermekkorú (14 év alatti) elkövetők regisztrált elkövetései (elkövetés helye szerint), 2020(Település)

B: Fiatalkorú (14-17 éves) elkövetők regisztrált elkövetései (elkövetés helye szerint), 2020(Település)

C: Fiatal felnőtt (18-24 éves) elkövetők regisztrált elkövetései (elkövetés helye szerint), 2020(Település)

D: Felnőtt (25-59 éves) elkövetők regisztrált elkövetései (elkövetés helye szerint), 2020(Település)

E: Időskorú (60 éves és idősebb) elkövetők regisztrált elkövetései (elkövetés helye szerint), 2020(Település)

F: Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények összesen, 2020(Település)

G: Lopás, 2020(Település)

H: Rablás, 2020(Település)

I: Rongálás, 2020(Település)

J: Testi sértés, 2020(Település)

Forrás:(TeIR)|KSH-TSTAR

